

Reykjavík, 18. febrúar 2019

Bankasýsla ríkisins
Lárus L. Blöndal, formaður stjórnar
Borgartún 3
101 Reykjavík

Efni: Laun bankastjóra Íslandsbanka hf.

Vísað er til bréfs Bankasýslu ríkisins til stjórnar Íslandsbanka, dags. 12. febrúar 2019 þar sem óskað er eftir upplýsingum um laun bankastjóra Íslandsbanka og þróun þeirra frá 1. janúar 2016 til dagsins í dag. Þá var í bréfinu óskað eftir afstöðu stjórnar til launaþróunar bankastjóra annars vegar með hliðsjón af bréfi Bankasýslu ríkisins dags. 23. janúar 2017 og bréfi fjármála- og efnahagsráðuneytisins dags. 6. janúar sama ár og hins vegar með hliðsjón af eigandastefnu ríkisins fyrir fjármálafyrirtæki, þar sem fram komi áherslur um hófsemi í launaákvörðunum hjá fjármálafyrirtækjum í eigu ríkisins. Loks er óskað upplýsinga um það frá stjórn hvort endurskoðun á launakjörum bankastjóra sé fyrirhuguð á næstu misserum.

Ennfremur er vísað til bréfs Bankasýslu ríkisins frá 15. febrúar 2019, þar sem bréfi fjármála- og efnahagsráðherra frá 12. febrúar 2019, var komið á framfæri við stjórnina. Þar var einnig óskað eftir upplýsingum um hvernig stjórn hafi brugðist við tilmælum í fyrrgreindu bréfi ráðuneytisins frá 6. janúar 2017 og í hvaða mæli þau sjónarmið sem þar voru sett fram hafi verið höfð til hliðsjónar við ákvörðun launa framkvæmdastjóra og skýringa óskað hafi launhækkanir framkvæmdastjóra verið umfram almenna launaþróun.

Þess var óskað að bréfi ráðherra yrði jafnframt komið á framfæri við dótturfélög bankans, Borgun hf. og Íslandssjóði hf. og hefur það þegar verið gert.

I. Laun og hlunnindi bankastjóra

Þegar íslenska ríkið tók yfir 95% eignarhlut Glitnis hf. í Íslandsbanka í ársbyrjun 2016 var í gildi ráðningarsamningur bankans við Birnu Einarsdóttur, bankastjóra dags. 5. júní 2012, með viðaukum frá 23. janúar 2013, 28. nóvember 2014 og 21. desember 2015.

Launakjör bankastjóra voru þann 1. janúar 2016 á þessa leið:

Föst mánaðarlaun námu kr. 3.850.000. Til viðbótar föstum mánaðarlaunum skyldi greiða bankastjóra árangurstengd laun, allt að 25% af grunnlaunum samkvæmt sérstöku samningi gerðum til eins árs í senn eða sem svarar til allt að 962.500 kr. á mánuði. Samkvæmt ráðningarsamningi getur bankastjóri valið um að fá endurgreiddan kostnað vegna afnota af eigin bifreið eða fengið bifreið til afnota á

kostnað bankans. Bankastjóri hefur valið síðari kostinn. Skattmat hlunninda bankastjóra nam kr. 202.437 á mánuði á árinu 2016.

Á aðalfundi bankans sem haldinn var 19. apríl 2016, var samþykkt breyting á starfskjarastefnu bankans í þá veru, að ekki skyldu gerðir nýir samningar um kaupauka eftir 31. desember 2016. Í samræmi við þá breytingu voru kaupaukar lagðir af í Íslandsbanka frá og með 1. janúar 2017. Í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins um kaupaukakerfi er skylt að fresta greiðslu á 40% kaupauka í þrjú ár hið minnsta. Kaupaukagreiðslur sem greiddar hafa verið til bankastjóra eftir 1. janúar 2017 eru eftirstöðvar kaupaukagreiðslna fyrri ára. Þannig voru eftirstöðvar kaupauka sem ákvarðaður var fyrir árið 2014 greiddur til bankastjóra í apríl árið 2018. Eftirstöðvar kaupaukagreiðslna teljast til skattskyldra launatekna þegar þær eru greiddar út, enda þótt þær hafi verið færðar til gjalda hjá fjármálafyrirtækinu a.m.k. þremur árum fyrir.

Frá 1. janúar 2016 hefur verið samið þannig um breytingar á starfskjörum bankastjóra Íslandsbanka:

Starfskjör gilda frá	Grunnlaun	Kaupauki	Hlunnindi	Samtals
1.1.2016	3.850.000	Allt að 25% *	202.437	Allt að 5.014.937
1.1.2017	3.850.000	Enginn	168.928	4.018.928
1.8.2017	4.215.000	Enginn	168.928	4.383.928
1.1.2018	4.890.000	Enginn	221.635	5.111.635
1.1.2019	4.200.000	Enginn	201.273	4.401.273

* Kaupauki fyrir 2016 nam 21,13%.

Að teknu tilliti til brottfalls samninga um kaupauka hafa umsamin heildarlaun bankastjóra Íslandsbanka lækkað um ríflega 600 þúsund krónur á mánuði eða 12,2% frá frá 1. janúar 2016. Grunnlaun bankastjóra hafa hækkað um 350.000 kr. eða 9,1% á tímabilinu frá 1. 1.2016. Á sama tímabili hefur launavísitala hækkað um 23,1%.

Árleg heildarkjör bankastjóra frá 2016 eins og þau birtast í ársreikningi má sjá í töflu hér fyrir neðan. Ekki hefur verið samið um kaupauka við bankastjóra eftir 1 janúar 2017. Kaupaukagreiðslur til bankastjóra eftir það tímamark byggja á samningum fyrri ára um kaupauka. Í töflunni hér að neðan eru starfskjör bankastjóra fyrir umbeðið tímabil sundurliðuð niður á þau ár sem launin eru greidd, til samræmis við ársskýrslur bankans. Samkvæmt lögum um tekjuskatt er heimilt að greiða allt að tvær milljónir króna á ári í lífeyrissjóð umfram umsamið mótframlag. Bankastjóri nýtir sér þann möguleika og fær hluta launa sinna greiddan í lífeyrissjóð sem er færður sem mótframlag.

	2016	2017	2018	2019*
Grunnlaun	49.149.100	46.315.600	56.970.600	50.400.000
Skattmat hlunninda	2.429.241	2.027.138	2.659.617	2.415.276
Kaupauki v. 2015 (60%)	6.218.663			
Kaupauki v. 2012 (40%)	2.838.541			
Kaupauki v. 2016 (60%)		5.856.544		
Kaupauki v. 2013 (40%)		3.852.808		
Kaupauki v. 2014 (40%)			3.924.764	
Kaupauki v. 2015 (40%)				4.700.000
Samtals	60.635.545	58.052.090	63.554.981	57.515.276
				* Áætlað
Breyting frá fyrra ári		-4,3%	9,5%	-9,5%
Breyting frá árinu 2016		-4,3%	4,8%	-5,1%

Til samanburðar nema breytingar á launavísitölu frá janúar 2016 nema 23,1%

II. Afstaða stjórnar Íslandsbanka til þróunar á launum bankastjóra

Laun og önnur starfskjör bankastjóra Íslandsbanka hafa verið ákvörðuð af stjórn bankans í samræmi við starfskjarastefnu bankans. Í starfskjarastefnu bankans, sem samþykkt er af hluthöfum ár hvert á aðalfundi, er sett fram það megininntak starfskjarastefnunnar, að bankinn skuli á hverjum tíma bjóða samkeppnishæf starfskjör og sambærileg við það sem gerist í starfsumhverfi hans, mælt á hefðbundna mælikvarða um umsvif, ábyrgð og árangur, en jafnframt er tekið fram að starfskjörin skuli ekki vera leiðandi. Í stefnunni eru sett fram sömu sjónarmið til stjórnar um ákvörðun starfskjara bankastjórans. Eftir að íslenska ríkið eignaðist Íslandsbanka var heimild til þess að greiða starfsfólki bankans árangurstengdar greiðslur felld niður.

Íslandsbanki er mjög stórt fyrirtæki á íslenskan mælikvarða og leiðandi á ýmsum sviðum íslensks atvinnulífs. Bankinn hefur víðtækar starfsheimildir skv. lögum um fjármálafyrirtæki og starfsemi bankans er margbætt og tæknilega flókin, sem gerir miklar kröfur til daglegs stjórnanda um hæfni og stjórnunarhæfileika. Þá má geta þess að Fjármálaeftirlitið gengur úr skugga um hæfni og þekkingu framkvæmdastjóra með prófum til þess að ganga úr skugga um að hann uppfylli þær kröfur um þekkingu og hæfni sem lög gera.

Við ákvörðun launa bankastjórans hefur stjórn meðal annars horft til reynslu bankastjórans, árangurs, viðskiptatengsla og hæfni. Að mati stjórnar Íslandsbanka hefur starfsárangur núverandi bankastjóra, Birnu Einarsdóttur verið afar góður. Hún hefur sinnt starfi sínu af kostgæfni og verið sterkur leiðtogi stjórnunarteymis bankans, m.a. í stefnumótun á umbrotatímum. Þá má sérstaklega nefna endurskipulagningu lána sem Íslandsbanki lauk hraðar en keppinautarnir. Á sama tíma tók bankinn yfir starfsemi tveggja fjármálafyrirtækja og samþætti sínum rekstri. Tekist hefur með skipulegum hætti að ná fram slíkri hagræðingu í starfsemi bankans að starfsmenn eru nú færri en þeir voru fyrir sameiningarnar.

Alþjóðlega fjármálatímaritið Euromoney valdi Íslandsbanka besta bankann á Íslandi árið 2018. Þetta er í fimmta sinn sem bankinn hlýtur viðurkenninguna. Við útnefninguna var m.a. horft til fjárfestinga bankans í grunnstoðum sínum, s.s. innleiðingu á nýju skipulagi, flutningi í nýjar höfuðstöðvar og vinnu við uppfærslu á grunnkerfum sem er stærsta upplýsingatækniverkefni sem bankinn hefur ráðist í. Jafnframt hafi átt sér stað miklar breytingar í stafrænni þróun en nýlega var tilkynnt að bankinn sé sá fyrsti hér á landi til að opna fyrir samstarf við fjártæknifyrirtæki. Efnahagur bankans sé traustur og rekstur stöðugur, bankinn hafi á árinu verið með tímamótaútgáfu á erlendum skuldabréfum auk þess að vera leiðandi í útgáfu á sértryggðum bréfum á innlendum markaði. Viðskiptavinir hafa á sama tíma verið þeir ánægðustu þegar kemur að bankaþjónustu samkvæmt íslensku ánægjuvuginni og starfsánægja starfsmanna sé há.

Ánægja viðskiptavina Íslandsbanka hefur mælst mikil og hefur bankinn hlotið hæstu einkunn banka í Íslensku ánægjuvuginni undanfarin sex ár. Íslandsbanki hlaut Hvatningarverðlaun jafnréttismála árið 2016. Verðlaunin eru veitt því fyrirtæki sem hefur stuðlað að auknum möguleikum beggja kynja til starfsframa, jöfnum launum kynjanna, jöfnum hlutföllum kynjanna í stjórnendastöðum og aukinni vitund um þann ávinning sem jafnrétti hefur fyrir fyrirtækið og samfélagið. Íslandsbanki fékk íslensku þekkingarverðlaunin 2016 fyrir árangur í mannauðsmálum. Bankinn hefur lagt áherslu á að virkja starfsfólk til þátttöku í stefnumótun bankans og byggja upp öflugan liðsheild og fyrirtækjamenningu. Bankinn rekur öflugt fræðslustarf og er brautryðjandi í verkefnum eins og orkustjórnun, markþjálfun og lærimeistaraverkefnum sem hafi skilað miklum árangri.

Það er mikilvægur hluti af starfi stjórnenda stórra fyrirtækja á Íslandi að taka þátt í starfi ýmissa hagsmunasamtaka sem taka þátt í að móta umhverfi íslenskra fyrirtækja. Bankastjóri Íslandsbanka hefur í því samhengi setið í stjórnnum Samtaka Fjármálafyrirtækja, Samtaka atvinnulífsins,

Viðskiptaráðs o.fl. sem stjórn telur eðlilegan hluta af starfi bankastjóra. Þá hefur bankastjóri verið eini fulltrúinn frá íslensku fjármálafyrirtæki í Nordics CEO sem eru starfshópur forstjóra stórra fyrirtækja á Norðurlöndunum sem vinnur að heimsmarkmiðum Sameinuðu Þjóðanna um sjálfbæra þróun.

Starfskjaranefnd og stjórn bankans fara reglulega yfir samanburð á launakjörum bankastjóra við launakjör forstjóra á Íslandi og hefur til þess stuðst við gögn úr Frjálsri verslun, ársreikningum skráðra fyrirtækja sem og ársreikningum annarra fjármálafyrirtækja. Stjórn telur þann samanburð sýna að laun bankastjórans séu ekki leiðandi. Bankanum ber að bjóða starfskjör sem eru sambærileg því sem gerist í starfsumhverfi bankans, mælt á hefðbundna mælikvarða um umsvif, ábyrgð og árangur. Niðurstaða stjórnar er sú að stjórnin hafi fylgt starfskjarastefnu bankans við ákvörðun á launakjörum bankastjórans til samræmis við þær óskir sem fram voru settar bréfi fjármála- og efnahagsráðu- neytisins frá 6. janúar 2017. Breytingar á launakjörum bankastjóra Íslandsbanka eru vel innan við almenna launaþróun frá þeim tíma.

Í bréfi fjármála- og efnahagsráðherra frá 12. febrúar 2019, var óskað eftir nánari upplýsingum um það með hvaða hætti ákvarðanir stjórnar um laun bankastjóra hafi tekið mið af úrskurði Kjararáðs 2017.4.003.

Þegar úrskurður Kjararáðs var kveðinn upp, þann 31. janúar 2017, lágu fyrir nýsamþykkt lög frá Alþingi um Kjararáð. Við gildistöku laganna, þann 1. júlí 2017, færðist vald til að semja um launakjör við bankastjóra Íslandsbanka frá Kjararáði til stjórnar bankans. Stjórnin fékk þá það vald í hendur sem stjórnir hlutafélaga hafa almennt, þ.e. að semja um laun og önnur starfskjör innan þeirra marka sem starfskjarastefna félagsins heimilar. Umsaminn uppsagnarfræstur í ráðningarsamningi bankastjóra Íslandsbanka er 12 mánuðir. Þannig var ljóst að úrskurður Kjararáðs um launakjör bankastjórans kæmi ekki til framkvæmda fyrr en eftir að vald Kjararáðs til að mæla fyrir um starfskjör bankastjórans hefði fallið niður. Kjararáð gerði grein fyrir forsendum í úrskurði sínum og tók meðal annars fram að við ákvörðun skyldi gætt að innbyrðis samræmi í starfskjörum sem ráðið ákveður þannig að þau væru á hverjum tíma í samræmi við laun í þjóðfélaginu hjá þeim sem sambærilegir gætu talist með tilliti til starfa og ábyrgðar. Þá var þess sérstaklega getið að við ákvörðun sína skyldi Kjararáð gæta þess að föst laun fyrir dagvinnu, annarra en forseta Íslands, yrðu ekki hærri en föst laun forsætisráðherra.

Úrskurður ráðsins kom aldrei til framkvæmda og var ekki lagður til grundvallar við ákvörðun stjórnar um launakjör bankastjóra. Þegar stjórnin hafði aftur fengið ákvörðunarvald um laun bankastjórans, tók hún mið af starfskjarastefnu Íslandsbanka í störfum sínum. Þar er kveðið á um að föst laun og aðrar greiðslur til bankastjóra skuli vera „samkeppnishæf á þeim markaði sem bankinn starfar á og m.a. taka mið af hæfni, ábyrgð og umfangi starfans, en ekki leiðandi.“

Stjórn bankans telur sig hafa unnið í samræmi við ákvæði starfskjarastefnu bankans. ***Heildarlaun bankastjórans verða lægri á árinu 2019 heldur en þau voru á árinu 2016 þegar ríkið eignaðist bankann.***

III. Endurskoðun á launakjörum bankastjóra

Stjórn og bankastjóri hafa samið um að laun bankastjóra verði kr. 4.200.000 á mánuði frá 1. janúar 2019 eða um kr. 4.400.000 á mánuði að meðtöldum hlunnindum. Fyrir liggur sú ákvörðun stjórnar og bankastjóra að laun bankastjóra og æðstu stjórnenda bankans skuli ekki breytast á árinu 2019 og að launahækkningar í kjölfar komandi kjarasamninga skuli ekki hafa áhrif á laun æðstu stjórnenda bankans.

Það er von stjórnar bankans að með bréfi þessu séu veitt fullnægjandi svör við fyrirspurnum Bankasýslunnar. Sé frekari upplýsinga óskað verða þær fúslega veittar.

Virðingarfyllst,

f.h. stjórnar Íslandsbanka hf.

Friðrik Sophusson, stjórnarformaður